

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Quare pauperibus fit tribuendum, rationes; & de periculo diuitium, Sermo

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

DOMINICAE IX. POST TRINITATEM.

547

iniquis sunt diuitiæ. Iusti enim et si temporalia habeant bona, non tamen ea arbitrantur diuitias, quia non diligunt. Sola enim caelestia tanquam diuitias amant. *Fauste* igitur, inquit, vobis amicos de diuitiis iniquitatis. Donare pauperibus, debita remittite, cibate esurientes, sitientes potare, vestris nudis consolamini omnes, ut habeatis amicos, qui vos recipiant, id est, qui coram Deo testimonium ferant elemosynarum beneficiorumque vestrorum à vobis acceptorum, rationemque quare sitis in aeterna tabernacula recipiendi, & quare pro misericordia vobis reddenda iterum sic misericordia, Deo exponant, pro vobisque ut retribuat à Deo omnium largiore impetrent. Huic consilio filij acquiescite, quia & hinc emigrantes temporalia hic bona relinquitis. Nihil enim profunt vobis post hanc vitam. Nunc igitur propter Deum in pauperes vestra miserationum viscera aperite, nunc bona huius vitae, quæ habetis, in indigentes diuidite, ut misericordiam, quia hic proximis vestris impenditis misericordiam, quoque à Domino consequamini, præstante Domino nostro Iesu Christo, qui est benedictus in secula Amen.

Diuitiæ eorum iniquitatis mammona vocatur. Math. 6. 17. Lucæ 6. Prouer. 11. Tob. 4.

SERMO DE EADEM DOMINICA.

Quare pauperibus sit tribuendum, rationes: & de periculo diuitum.

Redderationem villæ rationis tuae Lucæ XVI. Admonent hæc verba vnumquemque nostrum, omni esse tempore sollicitum paratumque ad rationem vitæ suæ reddendam de omnibus operibus & negotijs, de bonis quoque ac beneficijs à Deo acceptis, quomodo cunctis his visus fuerit. Omnes, inquam, rationem reddemus, quomodo priuato omni amore extincto Dei donis ad ipsius gloriam visus fuerimus, quomodoque in utilitatem verterimus ea proximorum. Sumus enim nos villicus ille, cuius hodie meminit Euangelium. Itaque tu à Domino suscepisti bona, & munera ego recepi, recepit alius quoque, tandem nemo est, qui non recipit. Omnes igitur rationem reddere debemus. Recepimus dona corporalia, robur, ingenium, pulchritudinem, aliaque multa bona corporalia, de quibus rationem reddemus. Hæc enim villa est vna, cuius omnes sumus villici. Sunt alia bona animæ, quæ recepimus, scientiam, virtutes, animique dotes: & hæc alia est villa nobis commissa. Sunt tertio bona mundana ac temporalia, quæ recepimus: & hæc tertia villa nobis dispensatio est commissa. Sunt postremo singularia multis dona data. Alij enim sunt prælati, alij subditi, alij rectores, quibus singularia multa sunt commissa: & ab vnoquoque, maxime autem ab his qui præsunt districta exigitur ratio. Villicorum enim quisque reddet rationem de ingressu, progressu, & egressu. Si enim prælatus es, interrogaberis, discutieris, iudicaberis, quomodo ad prælationem beneficiumque sit ingressus: an electus, an per amicorum preces promotus, an intrusus. Item si per carnalem lineam, si per virtutem, si per amicorum & potentum timorem intraueris, aut si per munera. Deinde, quomodo gregem pauperum, & perieritne ouicula tibi commissa per tuam negligentiam. Inter omnia enim officia maximum est cura animarum. Accedit ad hæc cura salutis propria, cura

Ratio pro quibus nobis Deo reddenda sit.

Bona corporalia quæ sunt.

Bona animæ quæ.

Bona temporalia quæ.

Bona singularia quæ. Sapientia.

ZZZ 2 animæ

T. V
21

Cura anima-
rum quam
iniquam sit
officium.

anima tua, vigilantiaque, ne peccato consentias, ne obedias concupiscentie
carnis, ne denique ex carne delicate nutrita opprimatur spiritus: & rursum
ne ex carne nimis afflicta deuotio & spirituale quoque robur intereat. Hanc
curam animæ vnusquisque debet sibi ipsi. Taceo quid debeant prælati ani-
mabus innumeris. In hac ratione autem reddenda si defeceris, non est so-
lūm, quod metuas absolutioem ab officio, aut carcerem sed metuenda sunt
etiam æternæ vitæ amissio, gehenna, ignis, perpetuaque à Deo separatio. Ita-
que Deus Omnipotens diues ille est, cui dicimus: *Tui sunt cali, & tuæ est terra,
orbem terra & plenitudinem eius tu fundasti, aquilonem & mare tu creasti.* Tu eius
es villicus. Cura tibi animæ corporisque commissa est. Sine Deo nihil po-
tes. Veruntamen qui creauit te, inquit Augustinus, sine te, non saluabitur
sine te. Non imprudenter hic religiosi faciunt, qui suam curam pericu-
lumque abijcientes, prælato ad omnia se subijciunt, eius ductu se regi per-
mittunt, eius obediunt voluntati. Quo fit vt seduci non possint à satana: vo-
pote non se ipsos regentes (& ideo proprius illos non seducet amor) sed præ-
lati obtemperantes iussionibus. Hic villicus quum dissipasset omnia do-
mini sui bona, confestim illius accusatio intrauit ad dominum. Vocata
vt rationem redderet, præmeditabatur quid faceret, quo ex periculo libe-
raretur, & futuras non sentiret molestias. Ita nobis quoque prouidendum
est, vt si non perfectam potuerimus rationem reddere de his, quæ à nobis
exiguntur, inueniamus consilium euadendi, post hanc enim vitam, nec o-
dere valemus, id est, operari, nec mendicare, quia tunc nulla oratio iuuat,
vbi misericordiz præterierit tempus. Modo igitur quamdiu in vita sumus,
operemur & mendicemus, aut saltem pauperum memores simus ad benefa-
ciendum illis, vt ipsos intercessores faciamus pro nobis. Venit enim nos,
in qua nemo operari potest. Ideo etiam Sapiens monet nos ad fornicam ac-
cedere, discretèq; ab ea sapientiam, quæ cum nec ducem habeat nec præce-
ptorem, parat in æstate cibum sibi. Itaque consultum nobis est, vt hunc
imitemur villicum, facientes nobis amicos de mammona iniquitatis, qui
in æterna nos impetrent recipi tabernacula. Vocantur autem hic diuine
iniquitatis, vel quia iniquè partæ sunt, vel quia iniquè, id est, inæqualiter
dispensantur, vel quia procurantur nimis solerter, vel quia (vt in pluri-
mum) his homines abutuntur. Has diuitias comparemus à pauperibus,
quorum est regnum cælorum. Ideo enim tu recepisti diuitias, vt electro-
synis & pecunijs Christi erogandis amore emas regnum cælorum. Vita
autem, quam iustè pauperibus subuenire debeas, idèq; multiplici ratione.
Prima, quia ea quæ possides, tua non sunt, nam si tua sunt, tolle ea, & accepto-
tecum. Quod tamen facere non possis in morte, omnia hic relinques. Non-
ne melius tibi foret, vt emeris tibi regnum cælorum, profundendo, quan-
tum tibi aur prolibus superesse potest, in pauperes, vt sis vt misericordiarum
& pietatis vbique studiosus? Sed quid auaris superest? Deest enim illi
tam quod habent, vt Hieronymus sanctus ait, quam quod non habent.
Quam libero igitur corde dare deberes, qui scis te aliena largiri, quæ etiam
inuitus potes amittere. *Dominus dedit* (ait Job) *& Dominus abstulit.* Quanto magis
autem vltro sunt ei offerenda? Secunda ratio, quia vt hæc daces, à Do-
mino accepisti. Hæc igitur si eius amore iterum erogaueris, plura recipies.
Non

Psal. 11.

Ioan. 15.
Augustin.
Religiosi
quam pru-
denter faci-
ant.

Ioan. 9.
Prover. 6.

Luca. 16.
Diuitiz cur-
rescentur ini-
quitate.

Matth. 5.

Pauperibus
subueniendu
esse propter
multas ra-
tiones.
1. Tim. 4.
Eccles. 5.
Hieron.

Iob. 1.

Non
est:
Tot:
quic
to mi
ne a
C
qua
est, i
prof
& va
tes e
miss
cum
conf
face
ter.
tibi
rum
das,
qua
terra
ex m
re C
quia
ferio
die r
&c.
ci d
nitu
Sa
beo
flus
defu
mur
lunt
min
re
tibu
ficial
taste
ve r
nem
quic
pro.

Non enim te deseret, quem pietatis inuenerit studiosum. Scriptum namque est: *Iunior sui & senii, & non vidit iustum derelictum, nec semen eius quarens panem.* Tota die miseretur & commodat, & semen illius in benedictione erit, Si quidem cum nihil haberet, ipse dispensanda sua tibi bona commisit. Quanto magis auget incrementa frugum iustitiae tuae, ubi te viderit accepta bene administrare?

Crede mihi, nunquam vidi, nullum legi, neminem etiam audiui vniquam, qui ex misericordia, ea quae habet in elemosynam impartitur, hoc est, in subventionem egenis, passum inopiam, nisi fortasse eos, qui inopiam profiteri voluerunt, iuxta consilium Evangelicum: *Si vis perfectus esse, vende omnia, quae possides, & sequere me.* Quod sanctus pater Franciscus, alijque multi fecerunt sanctorum. Refundit enim tibi Deus plura, quam tu potes erogare. Neque enim fallit, quod omnibus ad literam quoque est promissum: *Dare, & dabitur vobis.* Consilium igitur hoc observa Evangelicum, & omni petenti te tribue. *Beatus enim est dare, quam accipere.* Et Tobiae consilium filium suum instruentis ausculta: *Hic enim noli, inquit, auertere faciem tuam ab illo paupere.* Sic enim Deus à te quoque faciem suam non auerteret. Tertia ratio est, quia ea, quae das, illius sunt, cui das. Quicquid enim tibi superest, non tuum, sed pauperum est: das igitur illis, quorum sunt. Verum adhuc sublimiori deuotione contuendum est, quibus des. Christo enim das, quaecunque das. Quod Salomon cognoscens: *Tua, inquit, sunt omnia, & quae de manu tua accepimus, dedimus tibi.* Nunquid igitur Christo bona vilia ac terrena negabis? Audi tamen lucidius, quomodo des Christo. *Quicquid vni ex minimis meis, inquit, fecistis, hoc mihi fecistis.* Da ergo pauperi, quia scis te dare Christo in paupere. Quarta ratio est, quia gratis non das, nec Christo das, quia ille indiget, sed ad tuam das vtilitatem, ut coronet te ipse quoque in misericordia & miserationibus. Quapropter in fine quoque Evangelij hoc hodie nobis inculcans: *Facite, inquit, vobis amicos de mammona iniquitatis, &c.* Securus facis, quandoquidem iubens haec dicit: *Nam quod villicus fecit de bonis domini, id domino suo non consentiente fecit.* Tu verò dominum habes consensum, consilium & mandatum.

Sed dicit quis: *Quid tribuam, qui nihil possideo, qui nihil quod dem, habeo?* Dico: *Beatus es fili, qui & ipse de illorum es numero, quorum se Christus vnum constituit, hoc est, pauper & inops.* Veruntamen audi, si non defuerit tibi ad alios egenos & miseros compassio, non deerit tibi quoque munus, quod egeno tribuas. Nam habes animum dandi, habes bonam voluntatem, quae sufficit, si aliud non habes aut potes. Haec voluntas tibi à Domino pro opere computatur. Beatior autem es, qui non solum es in pauperes misericors, sed simul pauperibus alijs in egestate, diuitibus verò clementibus in misericordia aequaris. Sunt praeterea dona alia multa, è quibus difficultè est, ut nullum habeas, quo proximo subuenias egeno. Habes enim fortasse aut scientiae donum, aut prudentiam, aut robur ad feruendum, aliudve munus à Deo, quo infirmo egeno ve subuenire queas. Hoc in consolationem proximi impende, & erit elemosyna Christo haud non accepta. Quicquid enim ex charitate feceris erga proximum, elemosyna est. Et quicquid proximo facis, Christo fecisti. Propterea tam magnam fertur sancta Elisa-

psalm. 36.

1. Cor. 9.

Neminem unquam passum in egestate qui misericors in pauperes fuerit. Math. 9.

Luc. 6. Act. 10. Tob. 4.

1. Par. 29.

Math. 25.

psalm. 101.

1. Cor. 9.

Nihil possidentes quomodo etiam misericordiam exerceat valeant. Gregor.

Math. 25.

Scientia
rursus
Hanc
ari
est
da
tio
Tu
hil
per
legi
na
ed
ni
oc
lo
à
nec
o
sum
ben
not
am
pr
lunt
ris
qui
di
ual
a pl
er
le
Vid
ati
acc
Non
quan
cordi
illu
habem
etiam
ro
à Do
cipia
Non

T. V
21

S. Elisabeth
cur magnam
habuerit con-
solationem
in seruitio in-
firmorum.

beth in infirmorum seruitio consolationem diuinam sensisse. Venim la-
uaret pauperes, quum sterneret lectam zgotis, quum operiret infirmos,
quum cibaret famelicos, cum sicientes potaret, & huiusmodi sanctis intenta
foret ministerijs, diceret ancillis suis: Quam bene nobis est: quod ita Do-
minum Iesum lauamus, vestimus, operimus &c. Neminem enim in quouis
paupere alium contemplabatur, quam Dominum Iesum. Huic, quicquid
hominibus impartiuir, fecisse se arbitrabatur. Quamobrem tibi quoque ad-
sit voluntas bona, nec vnquam deerit, quod pauperi, vel in obsequium, vel
in solatium, vel in consilium, imo quod Christo impendas. Videndum au-
tem est postremo, in hoc esse Euangelio multa, quae instruant, tam ex domi-
no, quam ex villico discenda. Primum est, quod diues ille prudentia vi-
tur, quod non cito malum credidit, sed ante discutiendum putauit, quam
villicum repelleret. Ideo dicit: Quid hoc audio de te? Quo docemur mala de
proximis non libenter audire, nec facilliter credere. Secundum quod doce-
mur, vbi diffamatio sit subditi, praelatum maximè decere, ne dormiet, ne
negligat dissimulet ve inquirere veritatem. Quomodo enim nō seuitur sunt
mala credenda, ita vbi infamia surgit, & homines loqui & multare ceper-
int de cuiusquam animae periculo, vigilandum est, ne homo forsā se in pe-
riculo animae constitutus etiam seipsum negligat, aut ne alij male adhiberi
scandalum recipiant. Tertium est, non mox cum impetu & praecipitate
damnare, sed ad rationem ponere. Quapropter diues hic dicit villico: Re-
de rationem villicationis tuae. Quarto, non omnia simul in homine abij-
tere & arguere, sed discernere & videre etiam, quae excusari & laudari pos-
sunt, & his dare laudem: ea verò, quae reprehensione aut vituperio sunt di-
gna reprehendere. Quintum, quod fecerit de bonis diuitis hic villicus sibi
amicos, non reprehendit diues. Neque enim illi clementia displicet dispen-
satoris. Et nos quum liberalem habeamus Dominum, non debemus nos
esse immisericordes. Sunt praeterea in villico, quae nos edificant. Praeme-
ditabatur enim villicationem suam non diu prorogandam, sed mox finiu-
ram. De sine igitur & de his, quae post sui amotionem ab officio sibi possent
euenire, cogitauit. Deinde praemeditatur, quia quicquid hic acquiritur licitum,
aut laborando, siue operando, siue mendicando paratur: neutrum ho-
rum sibi conuenire sentiens, ad aliud, ne omni destitueretur auxilio, se
consilium callidus conuertit. Nos verò quia Domino didicimus idem con-
siliium hoc placere, vtamur eodem remedio contra futuram quam sumus
reddituri rationem. Simus in alios misericordes, & inueniemus nos quo-
que misericordem Dominum.

Documenta
huius euin-
gelij.

Villicus iste
quomodo sit
imitandus.

Math. 1.

Diuitum ex-
citas quam
sic plangenda.
Math. 7.
Luc. 16.
Math. 9.
Diuitis ad ca-
melum com-
paratio.

Quam plangenda autem est caecitas diuitum huius seculi, bone Deus, tot
Euangeliorum obruta o corde audientium excitatione ad misericordiam.
Quare non creditis o diuites, quod sola sit misericordia, qua vos per angu-
stam portam introire fiat possibile? Si enim camelo facilius est foramen
acus transire, quam diuiti venire in regnum caelorum, deponat igitur ca-
melus gibbum dorsi sui, & corpus suum extenuet, Christo capiti illud suo
exiguo & humili conformans, & intrabit angustam portam. Et ve lucidius
dicam: Camelus noster diues scilicet, pondus & gibbum abijciat tempora-
lium bonorum, nihil in diuitijs confidat, nihil sublimè sapiat, humilibus
confes-

confentiat, non querat ac amet diuitias huius seculi, vtatur modeste bonis temporalibus tanquam non vtens. Extenuet diuitias, occidens in se gibbum auaritie. Largiatur pauperibus, subueniat desolatis, & huiusmodi negotiationibus sibi acquirat regnum caelorum. Tu diues, inquam, extenua cupiditatis ventrem & gibbum, quia cum amore diuitiarum intrare per angustam portam non potes. Quod tunc fiet, dum in corpore tuo, id est, in omnibus actionibus, in vxore, in filijs, in familia temperanter & sobrie viuis, capitique tuo, id est, Christo qui hic exinanauit seipsum, & pauper propter te factus est, qui hic exiguus fuit & humilis, conformaris. Verum ergo ne gratis timeo loquar. Nemo enim ad eleemosynam tardior, nemo durior ad compassionem, nemo ad dandum parcior, nemo tenacior ad seruandum, quam diuites seculi, qui habent consolationes suas in hoc mundo. Qui si nullam aliam habent consolationem, hoc pro consolatione ducunt, quod thesauros congregant pecuniarum, quod aurum & argentum, quae nunquam satis diligere videntur, coaceruant, domos multiplicant, comparant agros, & terrena quo modocunque possunt, colligunt. Nihil, quicquid de misericordia Christus loquitur, eos, perinde ac si Christiani non essent, afficit aut mouet. Propter gloriam tamen mundanam, & per ostentationem multas perdunt diuitias, quas veluti pro suo honore probe locatas aestimant: pro Christo vero obulum dare eos grauat. Mercedem mercenarijs, quantum & ubi possunt, minuunt. De quibus Iacobus in epistola sua quid dicat, audite: *Ecce merces mercenariorum vestrorum qui messuerunt regiones vestras, quae defraudata est in vobis, clamat, & clamor eorum in aures Domini Sabaoth intrauit. Qui enim, ait Ecclesiasticus, effudit sanguinem, & qui fraudem fecit mercenario, fraudes sunt.* Si iudicium apud te est o diues, pauper ad iusticiam obtinendam venire non potest, nisi muneribus tibi impleat manus.

Si executor es testamenti, quod legatum est pauperi, non recipiet pauper illud: quia nunquam eris domi quaesitus a paupere, nisi leporem, salomonem, huiusmodi ve aliud praemittat pauper. Si varijs pauperibus eleemosyna facienda constituta est a defuncto, tu aliquandiu pecunijs his vreris ad negotiationes tuas, quo ex eadem pecunia lucrum & quaestum tibi vsurpes, antequam tribuas egenis. Vnde fit, vt executiones saepe testamentorum in tertium hominem transeant, prioribus mortuis, & testamenti executionem relinquentibus alijs non expeditam. Heu quam breuis erit haec vita vestra, quam breuis potentatus, quam breuis consolatio, quam iusta etiam vobis erit damnatio, cum redimere nunc illam possitis, sed non vultis. *Mo-* do enim quia nullum consilium sanum recipitis, plorabitis vlulantes in miserijs vestris, quae aduenient vobis. Rogo igitur vos in visceribus Iesu Christi, rogo vos per mortem Domini Iesu Christi qua redempti estis, nolite pecunias vestras & bona alia, quaecunque temporalia atque caduca habetis, plus diligere quam animas vestras. Restituite si quae bona habetis iniusta. Si dubitatis, an sint iniusta, aut quomodo sint restituenda, quia fortasse nescitis, cui (vt illis contingit, qui in emendo ac vendendo imposturis omnes homines fallunt) interrogate virum bonum & doctum, aut pastorem vestrum, & illius sequamini consilium, cauentes posthac omnem dolum, simulationem, iniquitatem & fraudem. Verum dicit quis: Si cuncta
 ZZZ 4 deberem

Psal. 67.
Roman. 11.
1. Cor. 7.

Phil. 2.
1. Cor. 13.

Luc. 6.

Diuitiz quibus modis a multis iniuste congregatur.
Iacob. 5.

Eccle. 14.
Iudicium ditium quale communitur.

Executores testamentorum quomodo delinquunt.

Iacob. 5.

Bona iniusta quomodo sint restituenda.

1. Pet. 2.

deberem restituere, quæ fortasse secundum Deum mea non sunt, medieta-
tem honorum non retinerem, imo & ipse simul egerem. Siue egeas, siue abū-
des, nunquam eris tutus in tua conscientia, si habes quod restituere teneris,
& non restituis, aut si animo retinendi sic mortuus fueris, actum erit de ani-
ma tua. Noli, noli diuitias arctius diligere, quam animam tuam. Si etiam
omnia quæ habes, tua non fuerint, relinque omnia, & nudus libera te. Ha-
ber Dominus si illum quaesieris, vnde pascat te, qui pascit etiam volucres ca-
li, qui pascit quoque Tartaros & Paganos & hæreticos. Scito quia melius
tibi erit, te pauperem, & diuitijs propter restitutionem alienorum nudatum
intrare in regnum caelorum, quam multis opibus refertum mitti in ge-
hennam ignis. A quo nos seruet omnes Deus & Dominus noster Iesus Chri-
stus, cum Patre & Spiritu sancto benedictus in secula, Amen.

DOMINICA X. POST DOMINICAM S. TRI-
nitatis, Epistola B. Pauli Apostoli I. ad Corinth. XII.

Sciatis quoniam cum gentes essetis, ad simulachra muta prout du-
cebamini euntes. Ideo notum vobis facio, quod nemo in spiritu
Dei loquens, dicit anathema Iesu. Et nemo potest dicere, Domi-
nus Iesus, nisi in Spiritu sancto. Diuisiones vero gratiarum sunt,
idem autem spiritus. Et diuisiones ministracionum sunt, idem autem Domi-
nus. Et diuisiones operationum sunt, idem vero Deus, qui operatur omnibus
omnibus. Vnicuique autem datur manifestatio spiritus ad vtilitatem. Alij qui-
dem per Spiritum datur sermo sapientie, alij autem sermo scientie secundum eun-
dem Spiritum. Alteri fides in eodem spiritu, alij gratia sanctorum in vno spi-
ritu, alij operatio virtutum, alij prophetia, alij discretio spirituum, alij genera
linguarum, alij interpretatio sermonum. Hæc autem omnia operatur vnus at-
que idem spiritus, diuidens singulis, prout vult.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Crescente fide Christianorum paulatim linguarum gratia minueba-
tur ac rarefcebat. Vnde nonnulli contristati, qui hac gratia carebant,
alijs eam habentibus ceperunt inuidere, quasi linguarum gratia ex-
cellentior alijs esset charismatibus. Ideirco Apostolus eos ad pacem compo-
nens, ait De spiritualibus, hoc est, de donis sancti Spiritus propter quæ ma-
iores superbiunt, & minores inuident aut diffidunt, nolo vos ignorare: quia
cum essetis in paganismo idolorum cultores, ibatis ad simulachra muta (si-
cut Psalmista dicit: *Simulachra gentium argentum & aurum, opera manuum homi-
num. Os habent, & non loquuntur, oculos habent & non videbunt, &c.*) quomodo à
maligno spiritu in vestram perditionem ducebamini. Itaque si diabolicus
spiritus vos ducebat vnus, alios ad alia simulachra, & alios ad alia: cur non
modo vos quoque vnus spiritus diuinus ducat alios ad hæc opera bona,
alios ad alia, imo illis hæc dona, alijs dona alia tribuat? Vnus enim spiritus
bonus est in omnibus vobis, cuius multiformia sunt dona, tametsi non om-
nes om-

Math. 6.
Lucæ 12.

Psalm. 135.